

De heer Michiel van Nispen
Tweede Kamerlid voor de SP
m.vnispen@tweedekamer.nl

Brief per mail

Datum: 25 april 2022

Onderwerp: Reactie NMV vragen Tweede Kamer Initiatiefnota Huizen van het Recht

Geachte heer Van Nispen,

Als grootste mediatorsvereniging (NMV) behartigen wij de belangen van onze leden en zijn onafhankelijk van enig register. De NMV telt zowel ADR-gecertificeerden als MfN geregistreerden onder haar leden. Verder staan wij in verbinding met zo'n 25 gespecialiseerde verenigingen.

De Nederlandse Mediators Vereniging (verder: NMV) heeft met instemming kennis genomen van de vragen vanuit de Tweede Kamer op de Initiatiefnota van het lid van Nispen over Huizen van het Recht (Kamerstuk 35974 nr. 4). De NMV wil graag verder vorm en inhoud geven aan haar maatschappelijke opdracht door het geven van onderstaande inbreng en reactie. Deze is mede in lijn met de berichtgeving van de minister van Rechtsbescherming, Franc Weerwind, die in zijn reactie ook uitdrukkelijk de mediation-verenigingen hierbij betreft. De ontwikkeling van de Huizen van het Recht passen in de visie van de NMV om mediation te bevorderen en maatschappelijk breder te verankeren. Daarbij geldt dat de oplossing van conflicten voorop moet staan, niet het (onnodig) juridiseren van hulpvragen.

De NMV is blij met het breed gedragen initiatief om te komen tot Huizen van het Recht. Temeer omdat de beroepsgroep van mediators daarin hun maatschappelijke rol als eerstelijns dienstverleners, liefst ter voorkoming van conflicten, in de volle breedte uit kunnen oefenen. Zoals uit de beantwoording van de vragen van meerdere fracties blijkt is het initiatief om te komen tot Huizen van het Recht niet meer, maar ook niet minder, dan een logische stap in het opnieuw vestigen van vertrouwen in de overheid. Tegelijkertijd gaat uit de samenbundeling van genoemde instanties en beroepsgroepen in een Huis van het Recht het maatschappelijk signaal uit van: verbinding, coördinatie en samenwerking.

Inspanningsverplichting voor bestuursorganen

Het initiatief concretiseert op een praktische en maatschappelijk laagdrempelige wijze, datgene wat al in regelgeving vast ligt. De Algemene wet bestuursrecht (Awb) voorziet in de zgn. een-loket-gedachte (in de vorm van artikel 3:20 Awb). Het artikel ziet op een inspanningsverplichting voor bestuursorganen om een (potentiële) aanvrager in kennis te stellen van andere op aanvraag te nemen besluiten waarvan redelijkerwijs kan worden aangenomen dat die nodig zijn voor de aanvrager. Een eerste vorm ervan is al werkzaam. Zo is in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015) geregeld dat de gemeente moet zorgen voor onafhankelijke ondersteuning met informatie, advies en algemene ondersteuning die bijdraagt aan het versterken van de zelfredzaamheid en participatie en het verkrijgen van een zo integraal

mogelijke dienstverlening op het gebied van maatschappelijke ondersteuning, preventieve zorg, zorg, jeugdhulp, onderwijs, welzijn, wonen, werk en inkomen.

Uit onderzoek van RIVM blijkt dat de helft van de cliënten en Wmo-professionals hier niet goed van op de hoogte is. Gemeenten kunnen subsidie aanvragen voor het versterken van de cliëntondersteuning binnen hun gemeenten. Met deze regeling worden gemeenten in staat gesteld om aan de slag te gaan met de lokale versterking van cliëntondersteuning. In de visie van de NMV is hiermee dus al een eerste aanzet gegeven tot realisatie van een vorm van een vorm van Huis van het Recht. Het behoeft slechts verdere uitwerking, versterking en invulling.

Aanwijzing instantie of ambt om de onderlinge samenwerking te bevorderen

Wat ter realisatie van de inspanningsverplichting zoals vastgelegd in de Awb te doen staat, is het aanwijzen van een instantie of ambt die belast is met het samenbrengen van de deelnemende instanties, beroepsgroepen en partijen. Deze instantie, of ambt, zou tevens de aangewezen persoon zijn om de onderlinge samenwerking binnen de Huizen van het Recht te bevorderen/vorm te geven. Regelgeving behoeft daarvoor niet ingrijpend veranderd of aangevuld te worden. Zo voorziet artikel 170, eerste lid Gemeentewet erin dat Burgemeesters een zorgplicht hebben daar waar het gaat om toezicht op de kwaliteit van burgerparticipatie. Maar ook toezicht op een zorgvuldige behandeling van bezwaarschriften en klachten door een gemeentebestuur.

Uitwerking zorgplichten voor samenwerking met diverse disciplines.

Beide zorgplichten kunnen praktisch worden vormgegeven in de Huizen van het Recht vanuit alle betrokken disciplines. Wellicht dat de zorgplichten zoals zij nu in de Gemeentewet zijn opgenomen verder uitgewerkt moeten worden. Dat zal nader onderzocht moeten worden. Daarbij kan overwogen worden om de zorgplichten zo in de richten dat instanties/bestuursorganen en/of ambten ook geroepen kunnen worden om deel te nemen/samen te werken in de Huizen van het Recht.

Conclusie: de NMV ziet uit naar de verdere uitwerking van de Huizen van het Recht. Daarbij kunnen veel van de voorgestelde beslispunten al op korte termijn praktisch worden gerealiseerd. De NMV draagt daarvoor graag haar steentje bij. Zo is er binnen onze vereniging ruime kennis en kunde voorhanden in een inhoudelijke bijdrage te kunnen leveren aan het vorm geven van een concept wetsvoorstel en/of overige regelingen.

Vriendelijke groet,

Julia Gerlach
Bestuursvoorzitter Nederlandse Mediatorsvereniging
Tel. 06-51301660